

Sağlık Çözümleri

İlaç sektörü artık sadece yenilikçi veya eşdeğer ürünleri sağlık profesyonellerinin kullanımına sunan satış ve pazarlama organizasyonlarından ibaret değil. Günümüz gerçekleri, firmaları sağlık sisteminde kaydedilecek iyileşmelerde rol oynayacak birer takım oyuncusu olmaya yönlendiriyor. Bu da ürünün ötesinde çok daha bütüncül bir yaklaşımı gerektiriyor. Tedavi sürecine hasta perspektifinden yaklaşarak yeni değer önerileri sunabilmek bu yaklaşımın özünü oluşturuyor. Sizleri bu konuda ülkemizde fikir ve uygulama öncülüğü yapan kuruluşların yetkililerinin görüş ve deneyimleriyle baş başa bırakıyoruz...

Prof. Dr. Mehtap Tatar

POLAR SAĞLIK
Kurucu Ortak

Sağlık hizmetlerinin sunumu ve finansmanında dünyada ve Türkiye’de geldiğimiz nokta, verilen hizmetlerin etkililik, güvenlik ve kalitesinin yanı sıra verilmeye değer olduğunun da kanıtı dayalı olarak gösterilmesidir. Herhangi bir ülke-

de geliştirilen ve sağlığın geneline ya da herhangi bir terapötik alana yönelik olarak sağlık sonuçlarını olumlu etkileyebilecek bir teknoloji nüfusun tamamının hizmetine sunulmadan önce o ülke şartlarında bu teknolojinin kullanımının maliyet etkili olup olmadığının değerlendirilmesi, birçok ülkede bir norm haline gelmiştir. Bu değerlendirmenin yapılabilmesi için her ülkenin sağlık hizmetlerinin özelliklerine, maliyetlerine ve tedavi rehberlerine ya da uygulamalarına göre farklılık gösteren hastalık maliyeti çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

Hastalık maliyeti çalışmalarının sadece geri ödeme kurumuna olan maliyeti değil, topluma olan maliyetini de yansıtacak şekilde yapılması, herhangi bir sağlık durumunun o topluma olan toplam ekonomik yükünü göstermesi açı-

sından da son derece önemlidir. Ancak bu şekilde herhangi bir teknolojinin tüm sağlık sistemi tarafından kullanımı kararlarının gerçek maliyeti ve teknolojinin kullanılmaya değer olup olmadığı ortaya konabilir.

Esas problem veriye erişim

Türkiye’de hastalık maliyeti çalışmaları, belki de sağlık hizmetlerinde yapılması en zor çalışmalardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada araştırmacıların karşı karşıya kaldığı en temel problem veriye ulaşmada karşılaşılan güçlüklerdir. Bu noktada esas problem veri eksikliği değil, veriye erişimdir. Özellikle direkt maliyetlerin belirlenmesinde Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) MEDULA sistemi araştırmacılara çok geniş kapsamlı verileri sağlayabilecekken bu verilerin ABD’de ve Avrupa’da

birçok sağlık sisteminde görüldüğü gibi araştırmacıların erişimine açık olmaması ya da kolay erişimin sağlanamaması sağlık kaynak kullanımı kararlarında önemli bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Maliyet çalışmalarının sosyal perspektiften yapılması durumunda işe devamsızlık, iş verimliliğinde düşüş gibi indirekt maliyet parametrelerinin de eklenmesi gereği ile araştırmacıların önündeki engeller daha da artmakta ve uzman görüşüne başvurma, sağlık kurumları kayıtlarına ulaşmaya çalışma ya da hasta anketleri gibi dolaylı yollara başvurmak gerekmektedir.

Maliyet hesaplamalarının sonuçlarını topluma sunduk

Biz Polar Sağlık Ekonomisi ve Politikası olarak 2008 yılından bu yana verdiğimiz diğer hizmetlerin yanı sıra hastalık maliyeti çalışmaları ile de hem karar vericilere hem teknolojinin sahibi olan firmalara hem de bilim dünyasına çok önemli katkılarda bulunuyoruz. Bugüne kadar HIV/AIDS, inme, epilepsi alanlarında hem direkt hem de indirekt maliyet hesaplamaları yaptık ve sonuçlarını hem bilimsel ortamlarda hem de basın aracılığı ile topluma sunduk. Buna ilave olarak KOAH, metastatik meme kanseri, Ailesel Akdeniz Ateşi, ven tromboembolisi, kronik idiyopatik ürtiker ve obezite cerrahisinin direkt maliyetlerini hesapladık ve paylaştık.

Yaptığımız çalışmalarda karar vericiler için önemli sonuçlara ulaştık. Örneğin; inmenin direkt ve indirekt maliyeti çalışmasında indirekt maliyetlerin hastalığın toplam maliyeti içindeki payının %48, direkt maliyetlerin ise %37 olduğunu bulduk. Bu da inme ile ilgili geliştirilen politikalarda ve

"Yaptığımız çalışmalarda karar vericiler için önemli sonuçlara ulaştık. Örneğin; inmenin direkt ve indirekt maliyeti çalışmasında indirekt maliyetlerin hastalığın toplam maliyeti içindeki payının %48, direkt maliyetlerin ise %37 olduğunu bulduk."

verilen kararlarda sadece direkt maliyetleri göz önüne almanın doğru ve sağlıklı kararlar verilmesini engelleyebileceğini ortaya koydu. Epilepsi çalışmasında indirekt maliyetler hesaplanırken sadece hastalık nedeniyle işe devamsızlık parametresinin hesaplanmasına karşın 2015 yılında sadece bu parametre ile bile yılda yaklaşık 77 milyon liralık bir kaybın gerçekleştiğini belirledik. HIV/AIDS çalışmasında ise yeni gelişen ilaçların üstün klinik etkililiği nedeniyle hastalığın artık bir kronik hastalığa dönüşmesinin indirekt maliyetlerin bu hastalık açısından diğerleri ile karşılaştırıldığında daha az önemli olduğunu ortaya koyduk.

Birçok hastalık için ilk hesaplamaları yaptık

Yaptığımız direkt maliyet çalışmaları da birçok hastalık için bu alanda ilk hesaplamaların yapılması anlamına geldi. Örneğin obezite cerrahisi ile ilgili yaptığımız çalışmada, cerrahi işlemin SGK kurumuna maliyetinin yüksekliği nedeniyle ilk bakışta kaynak kullanımı açısından problemlerinin olduğu görülse de obezite nedeniyle ortaya çıkan komplikasyonların tedavisi için harcanan kaynakların da denklem içine alınması ile birlikte müdahalenin maliyet etkili bir seçenek olduğunu ortaya koyduk. Buna ilave olarak yaptı-

ğımız birçok çalışmada, yeni teknolojinin pahalı olmasına karşın sağlık sisteminin diğer alanlarında kaynakların daha az kullanımını sağlaması nedeniyle mevcut teknolojilerden daha maliyet etkili olabildiğini ortaya koyduk. Örneğin yeni teknolojinin mevcut teknoloji ile karşılaştırıldığında komplikasyon oranının daha az olması, daha iyi klinik etkililik verileri ve hastanede yatış süresini kısaltması gibi nedenlerle görüldüğünün tam tersine daha maliyet etkili seçenekler olabildiğini, hatta bütçe etkilerinin beklenenden daha düşük bazen de negatif olabildiğini ortaya koyduk. Yaptığımız çalışmaların sonuçlarını uluslararası bilim camiası ile paylaşmak ve Türkiye verilerini bilimsel platforma taşımak için hem bilimsel konferanslara katıldık hem de bunları bilimsel dergilerde yayınladık. Tüm bu çalışmalara "www.polarsaglik.com" adresinden ulaşılabilir.

Özetle, hangi sağlık teknolojisinin, ne zaman, hangi nüfusa, hangi koşullarda sağlanacağını belirlenmesi ve bu kararları verirken bilimsel verilerden hareket etmek, kaynakların en iyi kullanımı için son derece önemli olup bu karar aşamalarında kullanılacak her türlü sağlık çözümü hem topluma hem de kaynakları elinde bulunduranlara doğru kararlar almalarında yol gösterecektir.

Dr. Ümit Dereli

AİFD
Genel Sekreter

Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği (AİFD), Türk insanının yeni ve orijinal ilaçlara erişimini sağlamak ve ülkemizde sağlık sorunlarına etkin çözümler bulunmasına katkıda bulunmak amacıyla 2003'te kuruldu. İstanbul'daki merkezi ve Ankara'daki temsilciliği aracılığıyla faaliyetlerini yürütüyor. Faaliyetlerinin merkezinde Türkiye sağlık sektörüne çözüm ortağı olma vizyonu yatıyor. Bunu da kapsamlı bilgi birikimini ve yenilikçi tedavi önerilerini paylaşarak yapıyor.

İlaç Üretim ve İhracat Ekosistemi Raporu'nu paylaştık

AİFD olarak Türkiye ilaç sektörünün gelişimine yönelik strateji ve politika önerilerimizi düzenli olarak paylaşmayı sürdürüyoruz. Son olarak Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) ile ortaklaşa yürüttüğümüz İlaç Üretim ve İhracat Ekosistemi Raporu'nu 26 Eylül'de Ankara'da yapılan toplantıda kamuoyuyla paylaştık. 2015 yılında yayımlanan İlaç Ar-Ge Ekosistemi Yol Haritası Raporu'nu tamamlayıcı nitelikteki bu yeni raporun sunumunda TEPAV ve AİFD yetkililerinin, kamunun, sektör temsilcilerinin

ve yabancı yatırımcıların katılımıyla gerçekleşen toplantıda aralarında Sağlık Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, SGK, Maliye ve TÜBİTAK'ın da bulunduğu birçok kamu kurum ve kuruluşu bir araya getirdik ve hükümet ile sağlık sektörü arasında bir köprü olma misyonumuzu bir kez daha başarıyla yerine getirmiş olduk.

Sektörel stratejilerin oluşturulmasına liderlik ettik

27 Eylül'de ise AİFD olarak, ilaç sektörünün uluslararası temsilcilerini Ankara'da ağırladık. Çatı kuruluşumuz Avrupa İlaç Sanayi ve Dernekleri Federasyonu EFPIA ve dünyada söz sahibi Amerika sektör kuruluşu PhRMA'dan üst düzey temsilcilerin katılımı ile Pharma Vision adını verdiğimiz ve yılda bir defa düzenlenen yüksek düzeyli stratejik toplantıyı bu sene Ankara'da yaptık. Türkiye ve dünyadaki ilaç sektöründeki son gelişmeleri ele alarak bir yol haritası belirlediğimiz bu uluslararası toplantıyı özellikle başkentimizde yaparak hükümetimizin Türkiye'yi doğru tanıtmaya çabalarına küresel ilaç firmalarını temsil eden bir kuruluş olarak en yüksek desteği vermek istedik.

Ayrıca AİFD olarak, Türkiye'de farkındalık yaratma amacı taşıyan iki kampanyamız oldu. Bunlardan biri Nadir Hastalıklar Günü'nde yürüttüğümüz kampanyamız, diğeri ise henüz yeni başlayan "Yenilikçi İlaç" kampanyamız.

Yenilikçi ilaç kampanyasını başlattık

Uzun araştırma çalışmaları sonucunda geliştirilen, insan yaşamını uzatan ve yaşam kalitesini artıran yenilikçi ilaçların öneminden yola çıkarak; yenilikçi ilaçların ve ilaçta inovasyonun sosyal ve ekonomik

değerini anlatmak ve bu konudaki toplumsal farkındalığın artmasına katkı sunmak için yeni bir kampanyaya başlattık. İki ay boyunca çeşitli videolar, hekim röportajları, bilgilendirici kaynaklarla sosyal medya, internet, yazılı basın ve radyolarda yer bulacak bu kampanyayla konu hakkında kamuoyu oluşturmayı, yenilikçi ilaçların bugüne kadar insan yaşamına sunduğu katkıları anlatmayı ve farkındalık yaratmayı hedefliyoruz. Yenilikçi ilaçlar hakkındaki bütün bilgilere tek bir noktadan ulaşılmasını sağlayacak "www.hepimizicinumut.com" sitesi ise 29 Mayıs tarihinde ziyarete açıldı. AİFD, bu kampanyanın zemininde, yıl boyunca sürecek iletişim çalışmalarıyla yenilikçi ilaçların faydasını, farklı fazlarda ve içerikte topluma anlatmaya devam edecek.

Yenilikçi tedaviler için plan ve istikrar gerekiyor

Günümüzde yenilikçi ilaç endüstrisi, yılda yaklaşık 140 milyar dolarlık yatırımla yeni ilaç ve tedaviler keşfetmek, yaşam kalitesini artırmak için çalışıyor. Türkiye'nin de yenilikçi ilaç ve tedaviler geliştirilmesi ve bu kritik sektörde yatırım çekebilmesi için konuya planlı ve istikrarlı bir şekilde yaklaşması gerekiyor. Bunu başarsak yıllık 140 milyar doları bulan biyoteknoloji ve ilaç Ar-Ge bütçesinden daha büyük paylar almamız ve daha başarılı bir üretim ve ihracat üssü haline gelmememiz için hiçbir neden yok. AİFD üyeleri olarak bizler, Türk insanının bu yenilikçi ilaçlara hızla kavuşması için elimizden geleni yapıyor ve Türkiye'deki tüm paydaşlarla iş birliği içinde çalışıyoruz. Amacımız bilim ve Ar-Ge'nin bu ülke topraklarında da gelişmesi ve Türkiye'de yaşayan insanların da tüm dünya vatandaşlarıyla aynı anda yeni ilaçlara kavuşması ve daha umutlu olmasıdır.

Turgut Tokgöz

İEİS
Genel Sekreter

İEİS olarak 1964 yılından bu yana, üyelerimizin çalışma koşullarını iyileştirmek ve sağlık politikalarının gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Çok geniş ve farklı çalışma alanlarında hizmet veren ulusal ve çok uluslu 52 üyemizle, ilaç endüstrisinin bütün alanlarıyla yakından ilgileniyor, gelişimi ve sorunlarının çözümü için çalışıyoruz. Yürüttüğümüz çalışmalarla hem kamu hem de özel sektör için bir referans kurum işlevi görüyoruz. Sektörümüzün ihtiyaç duyduğu uygulama ve mevzuatın hayata geçirilmesi konusunda kamu ile gerekli iletişimi kurarak sağlık politikalarının oluşturulmasında önemli ve etkin bir rol üstleniyoruz.

Endüstrinin hedeflerini belirlemesine öncülük ediyoruz

2010 yılından bu yana, Ar-Ge, biyoteknoloji, üretim ve ihracatı endüstrimiz için öncelikli alanlar olarak belirlemiş durumdayız. Bu kapsamda, endüstrimizin hedefini Ar-Ge yetkinliğini artırarak, özellikle biyoteknoloji alanında olmak üzere, daha yüksek katma değerli ürünler üretmek, küresel bir ilaç üreticisi ve ihracatçısı konumuna gelmek olarak belirledik. Endüstrimizin bu hedefe olan yolculuğunda tüm paydaşların katılımını ve katkısını almak için öncü bir rol

"Üniversite - sanayi iş birliği dünyada Ar-Ge'nin tetikleyicisi durumunda. Başarılı ülke örneklerine bakıldığında katma değerlerin birçoğunun üniversite-sanayi iş birliği ile ortaya çıktığı görülüyor."

üstleniyor, çabalarımıza aralıksız devam ediyoruz. Bu kapsamda, İEİS üyesi olan ve olmayan ihracatçı firmaların katılımıyla 2012 yılında Türkiye İlaç İhracatçıları Platformu'nu oluşturduk. Platformun bugün itibarıyla 33 üyesi bulunuyor. Platform, güçlü ve gelişmiş ilaç endüstrimizin yurt dışı pazarlarda tanıtılması, rekabet gücünün geliştirilmesi, mevzuatta karşılaşılan sorunların giderilmesi için çalışmalar yürütüyor. 5 yıllık süreçte bu yapının başarıya ulaştığını, yarattığı sinerjiyle endüstrimizin ihracat hedeflerine katkı sağladığını memnuniyetle görüyoruz.

Gelecek Ar-Ge ve biyoteknolojide

İlaç endüstrisinde geleceğin Ar-Ge ve biyoteknolojide olduğunu görerek, endüstrimizin bu alandaki ilerlemesini hızlandırmak için çalışmalar yürütüyoruz. Üniversite - sanayi iş birliği dünyada Ar-Ge'nin tetikleyicisi durumunda. Başarılı ülke örneklerine bakıldığında katma değerlerin birçoğunun üniversite-sanayi iş birliği ile ortaya çıktığı görülüyor. Ülkemizde bu alanda çalışmalar bulunsada da bu iş birliği henüz yeterli bir düzeye ulaşmış durumda değil. İEİS olarak bu iş birliğini önemsiyor ve bu alanda çalışmalar yürütüyoruz. Bu amaçla, Ankara, Gazi, Hacettepe ve İstanbul Üniversiteleri Eczacılık Fakülteleri ile

iş birliği protokolleri imzaladık. Sırada başka üniversitelerimiz de var.

Biyoteknoloji alanında birçok çalışmaya imza attık

2016 yılının sonunda, ihracat alanındaki deneyimimizden de yola çıkarak Türkiye Biyoteknolojik İlaç Platformu'nu kurduk. Amacımız, biyoteknoloji alanında endüstrimizin yetkinliğini ve rekabet gücünü artırmak, ülkemizde bu alanın gelişimine daha etkin katkı sağlamak. Platformumuz, biyoteknoloji alanında ülkemizde geliştirme ya da üretim faaliyeti olan veya planlayan tüm ilaç firmalarına açık bir oluşum. Şu an, İEİS üyesi olan ve olmayan 19 ilaç firması bulunuyor. Platform; mevzuat, teşvik, nitelikli iş gücü, rekabet öncesi iş birliği ve iletişim olmak üzere 5 ana alanda çalışmalarını sürdürüyor.

Bunun yanı sıra, biyoteknolojik ilaçların önemine ve bu alandaki gelişmelere dikkat çekmek amacıyla "Biyoteknolojik İlaçlar" başlıklı bir başvuru kitabı hazırladık. Yayında, Türkiye'de biyoteknolojik ilaçlara ilişkin düzenlemeler ve temel konular ele alındı. Kitabı, bu alana katkı sağlayabilecek tüm paydaşlarımızla; ilgili bakanlıklarımız, hekimlerimiz, akademisyenlerimiz, sektör ve basınla paylaştık. Ayrıca, Avrupa'nın eşdeğer ve biyobenzer ilaçlar konusunda önde gelen çatı kuruluşu olan Medicines for Europe tarafından biyobenzer ilaçlara yönelik hazırlanan kısa tanıtım filmi, girişimlerimiz sonucunda birçok Avrupa dilinin yanı sıra, Türkçe alt yazıyla da yayınlandı.

İEİS olarak, endüstrimizi ve paydaşlarını destekleyici ve geliştirici, sağlık politikalarını yönlendirici çalışmalarını temel görev alanımız olarak görüyoruz. Türkiye'nin stratejik öneme sahip sektörlerinden birisi olan endüstrimizi geleceğe taşıyacağına inandığımız bu alanlarda faaliyetlerimizi aralıksız sürdürüyoruz.

Dr. Kamil Levent Arslan

Q PHARMAWORLD®
Yönetici Ortak

Sağlık hizmeti ve ürünü sağlayıcıları dünyanın her yerinde geri ödeme kurumlarının ortaya attıkları yenilikçi ama daha ucuz planlar nedeniyle farklı stratejiler geliştirme gereği duymaya başladılar. Bunun en başta gelen nedeni yaşanan dünya nüfusu, tedavi maliyetlerinin ve bunların gayri safi milli hasılaya oranının ciddi bir biçimde artmaya başlaması. Artık son yıllarda geri ödeme kurumları hizmet ve ilaç alımlarında sonuca dayalı geri ödeme planlarını -yani kutu veya hizmet başına değil tedavi sonucuna göre geri ödeme yapılmasını- tartışıyor. Aynı zamanda toplumda hasta odaklı tedavi yaklaşımının daha fazla artması tartışılıyor. Bu değişimlerin ilk etkileri ise ilaç firmalarının yeni pazar erişim stratejilerini ve bütüncül sağlık çözümlerini destekleyecek programlarını hayata geçirmeleri oluyor. Örneğin ABD’de yapılan çalışmalarda hastalıklara göre %40 ile %70 arasında değişen oranlarda olmak üzere tedaviye uyumsuzluk olduğu ve yalnızca bunun her yıl 100 milyar dolar sağlık ve verimlilik zararı ortaya çıkardığı belirtildi.

Hastanın ihtiyaçlarına odaklanmalı ve bütüncül açıdan bakılmalı

Sağlık alanında çalışan tüm paydaşların sağladığı çözümlerin hemen hemen hepsi hastalıkların tedavisinde

önemli bir yer almaktadır. Ne var ki yıllardır sağlık alanındaki her paydaşın kendi sorumluluğunu ve katkısını tek boyutlu olarak algılaması geldiğimiz noktada artık beklentileri karşılamama riski ile karşı karşıya. Bu sosyolojik olayın yarattığı ortak bilinç açısından baktığımızda hastanın tedavisinin tıp eğitiminin en önemli söyleminden hareketle -“Tipta hastalık yoktur hasta vardır.”- geldiği nokta hastanın ihtiyaçlarına odaklanmak ve yalnızca tek açıdan değil, bütüncül olarak bakılması gerekliliği gibi gözüküyor. Tedavide yer alan tüm süreçleri ve hastanın deneyimlediklerini anlamak ve bunlara göre tedavi stratejisi belirlemek şu anda sağlık çözümleri olarak adlandırdığımız kavramı tanımlıyor.

Hastanın yolculuğu yalnızca tedavi ünitesinden ibaret görülmemeli

Sağlık çözümü kavramının odağında hasta bulunuyor; hastanın evinden çıkıp tedaviye ulaşmak için harekete geçmesi ile başlayıp şifaya ulaşana kadar geçirdiği tüm basamaklara hasta yolculuğu demektedir. Hastanın yolculuğunu yalnızca tedavi ünitesinin içinde geçirdiği zaman olarak algılayıp daha iyi bir sağaltım için çözümleri bulmaya çalışmak tüm tedavi sürecinde resmin çok küçük bir yerine odaklanmak anlamına geliyor. Tüm yolculuk sürecini tarif etmek ve süreçlerde gelişim noktalarını belirlemek ile başlayan bu çalışma tüm paydaşların dâhil olmasını ve doğru süreci tarif etmek ile başlıyor. Sağlık alanındaki paydaşların ortaya konması bazen kolay gibi görülse de yalnızca doktorlar, hemşireler, eczacılar ve devlet kurumları gibi olmadığını, konu hakkında süreçleri tanımladığınızda hemen görebiliyorsunuz.

Tedavi belki de gelecekte salt ilaçla sağlanmayacak

Sağlık çözümleri konusu karşımıza

en çok kronik hastalıklarda birçok örnek ile çıkıyor. Medikal cihaz, ilaç ve teknoloji birlikte kullanılarak geliştirilen bütüncül tedavi ürünleri örnekleri zaman içinde, özellikle yukarıda belirttiğim ihtiyaçtan dolayı gittikçe artıyor. Uzun zamandır gündemde olan hastalık yönetimi araçları, örneğin diyabet alanında, sağlık çözümleri yaklaşımının ilk öncül çözümleri olarak kabul edilebilir. Bunun yanında örneğin yan etki olarak nötropeni ortaya çıkarabilen bir kemoterapötik ajanın febril nötropeniye daha iyi yönetmek için ortaya koyabileceği projeler olabilir. Sonuçta mevcut ilacın hedef hastalıktaki tedavi başarısını etkileyebilecek ve geri ödeme kurumlarına farklı bir öneri sunabilecektir. Gelecekte artık hastanın tedavisi belki de yalnızca ilaç ile değil, yukarıda tanımladığım bütüncül ürünler ile sağlanacak.

Son dönemde dünyada ilaç firmaları bu konuda çalışmalar yapıyor

Sağlık çözümleri kavramlarını tartışmaya açtığımızda karşımıza Türkiye’de bu tür projelerin ve yaklaşımın tam olarak karşılık bulamayacağı gibi argümanlar gelişebilmektedir. Buna karşın benim kendi deneyimim Türkiye’de tüm diğer ülkeler kadar bu tür sağlık projelerinin yapılabileceği ve eğer ısrar edilirse de topluma faydalı projeler sunulabileceği ve kabul göreceği yönünde. Uzun yıllardır medikal cihaz üreticileri dünyada katma değer projeleri adında birçok projeler geliştirdiler. Son yıllarda dünyada ilaç firmalarında da bu konuda ciddi çalışmalar yapılıyor. Roller ve profiller tanımlanıp yetkinlik ve beceri oluşmasına önayak olan organizasyonel değişimler yapılıyor. Yakın gelecekte dünyada birçok uluslararası ilaç firmasının sağlık çözümleri konusunda örneklerinin yanı sıra geri ödeme kurumlarının yeni pazar erişim modellerini de göreceğiz.

Levent Burnak

ABDİ İBRAHİM
Özel Uzmanlık Bölüm Müdürü

Hepatit B'ye yönelik bir sağlık çözümü

Ülkemizde Hepatit B Virüsü (HBV) prevalansı %5'tir. Yaklaşık 4 milyon insanımız bu virüsle enfektidir. Bu hastaların önemli bir kısmı hastalığının farkına varmadan yaşamını sürdürmektedir. Bunun yanı sıra HBV ile temas etme oranı %30 civarındadır. HBV serolojik olarak iyileştikten sonra bile vücutta varlığını sürdürür. Bu nedenlerden dolayı bir kişi HBV'ye maruz kalmışsa, başka bir hastalık nedeni ile bağışıklık sistemini baskılayacak ilaçları kullanması durumunda tekrar HBV aktive olabilir ve bu durum %5'e varan oranlarda ölümcül seyredebilmektedir. Aynı zamanda hastaların kemoterapi gibi diğer tedavileri de kesintiye uğrayabilmektedir. Bağışıklık sistemini baskı altına alan ilaçların herhangi bir hastalık nedeni ile kullanılması durumunda HBV alevlenmesi gözlenmektedir. Bu istenmeyen olayların ve ölümlerin önüne geçilebilmesi ve HBV reaktivasyon risk yönetimi için farkındalık yaratmak, immunsupresif hastalarda HBV tarama oranlarını artırmak ve profilaksinin gecikmeksizin uygulanabilmesini sağlamak amaçları ile farklı uzmanlık alanlarının birlikte çalışmasını

organize eden bir alarm sistemi olan "HBVizyon" Abdî İbrahim'in koşulsuz desteği ile tasarlanmıştır. HBVizyon, hastane otomasyon sistemine entegre edilen bir uyarı sistemidir.

"Ülkemizde Hepatit B Virüsü (HBV) prevalansı %5'tir. Yaklaşık 4 milyon insanımız bu virüsle enfektidir. Bu hastaların önemli bir kısmı hastalığının farkına varmadan yaşamını sürdürmektedir."

Hastanın HBV riski açısından değerlendirilmesi hedefleniyor

Kılavuzların ve güncel yayınların önerisi doğrultusunda, immunsupresif tedavi alacak olan herkesin taranması, hepatit marker'larına (HbsAg, Anti HBC) bakılması ve herhangi bir marker'ın pozitif olma durumunda HBV profilaksisi, tedavisi ve / veya takibi gerekmektedir.

Alarm sistemi ile bağışıklık sistemini baskı altına alan ilaçların, herhangi bir hastalık nedeni ile kullanılması

durumunda ekrana çıkan uyarı mesajı ile immunsupresif tedavi uygulanacak hastaların tedavi öncesi HBV riski açısından değerlendirilmesi ve olası HBV reaktivasyonlarının önlenmesi hedefleniyor.

2016 yılında ilk pilot uygulamaya başlandı

Sistem şu şekilde çalışıyor; kılavuzların belirttiği HBV reaktivasyonuna yol açan ajanlar ilgili branş hekimleri tarafından hastane otomasyon sistemine yazıldığında ya da HBV reaktivasyonuna yol açan ajanların kullanıldığı hastalıklar ile ilgili tanı girildiğinde bir uyarı ekranı çıkıyor ve hastanın immunsupresif tedavi öncesinde Hepatit B açısından taranması ve gerekli durumda gastroenteroloji veya enfeksiyon kliniklerine konsülte edilmesini öneriyor. 2016 yılı içinde ilk pilot uygulaması başlayan HBVizyon, 5 ay gibi kısa bir sürede 21 eğitim araştırma ve üniversitesi hastanesinde uygulamaya girdi. HBVizyon sistemi adı verilen alarm uygulaması, Abdî İbrahim'in koşulsuz desteklediği bir sosyal sorumluluk projesi olarak hayata geçirilmiştir. Hem ulusal toplantı ve kongrelerde uydu sempozyumları aracılığı ile hem de hastane içi multidisipliner bilgilendirme toplantıları ile hekimlerle paylaşılmaktadır. Uyarı ekranı olarak kurgulanan sistem ile tüm Türkiye'de farkındalığı artırmayı hedefliyoruz.

Ayda Çavuşoğlu Levent Burnak Sila Altınel

Ömür Tanyel

Pinar Üstündağ

NOVARTIS ONKOLOJİ
Genel Müdür

Novartis Onkoloji'yi kısaca anlatabilir misiniz?

Novartis Grup olarak; Novartis İlaç, Novartis Onkoloji, Sandoz ve Alcon birimleri yönetiminde hastaların ihtiyaçlarını en etkin şekilde karşılamak üzere faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Dünya genelinde 155'in üzerinde ülkede faaliyet gösteriyor ve tüm grup şirketlerimizde yaklaşık 118.000 kişiyi istihdam ediyoruz. Türkiye'de ise yaklaşık 2.400 çalışanımız ile 1955 yılından bu yana üretim, pazarlama ve ilaç Ar-Ge'si alanında faaliyetlerimizi yürütüyoruz. Novartis Grup olarak 2016 senesinde dünya genelinde 48,5 milyar dolarlık net satış rakamına ulaştık ve bunun yaklaşık 9 milyar dolarlık kısmını Ar-Ge faaliyetlerine aktardık. Novartis Onkoloji özelinde bakacak olursak, Kuzey Amerika, Avrupa, Japonya, Latin Amerika ve gelişmekte olan pazarlar olmak üzere 5 bölgede ve 55 ülkede 123.000'e yakın çalışanımızla faaliyet gösteriyoruz.

Hangi hastalıklara yönelik çözümler sunuyorsunuz?

Yenilikçi sağlık çözümlerinizi var mı?

Onkoloji ve hematoloji alanında

karşılanmamış ihtiyaçları hedefleyen güçlü portföyümüz, yenilikçi tedaviler ve lider Ar-Ge çalışmaları-mızla onkoloji alanında dünya liderlerinden biriyiz. Portföyümüzdeki 22 ürünle dünya üzerinde 25'ten fazla hastalık için tedavi imkânı sunuyoruz. Türkiye organizasyonumuzda ise onkoloji ve hematoloji alanındaki 17 adet ürünümüz ve 110'a yakın çalışanımız ve hastaların hayatlarına değer katmak üzere çalışıyoruz. Son 10 yılda dünya çapında hastaların karşılanmamış tıbbi ihtiyaçlarını karşılayan ve mevcut uygulamaları değiştiren 8 yeni ilaç geliştirdik. Ürettiğimiz tedavilerle dünyanın dört bir yanında 5 milyon üzerinde hastaya temas ettik ve etmeye de devam ediyor, hedefe yönelik tedavilerin ve immüno-onkolojinin yanı sıra, bu iki yenilikçi tedavi yönteminin kombinasyonuyla ortaya çıkarılacak yeni tedavilere odaklanıyoruz.

Novartis Onkoloji olarak son zamanlarda odaklandığımız tedavilerden biri CAR (Kimerik Antijen Reseptör) tedavisi. Söz konusu tedavi; hastanın T-lenfosit hücrelerinin tümör hücrelerini tanıyacak ve yok edecek şekilde genetik mühendislikle farklılaştırıldığı kişiselleştirilmiş bir tedavi yöntemidir. Amacımız bu tedavi yönteminin etkinliği ve güvenliliğinin klinik çalışmalarla ortaya konulması sonrasında, kanser hastalarının tedavisinde kullanılabilmesi.

Ayrıca geçtiğimiz yıl ağustos ayında, CDK4/6 inhibitörümüz HR+/HER- ileri evre meme kanserine yönelik ilk basamak tedavisi alanında FDA'dan Çığır Açan Terapi (Breakthrough Therapy) ünvanını aldı ve mart ayında ABD'de HR+/HER2- metastatik meme kanseri tedavisinde kullanımı FDA tarafından onaylandı. Bu oldukça önemli

olan gelişme, ABD'deki menopoz sonrası metastatik meme kanseri hastası binlerce kadın için yeni bir umut doğduğu anlamına geliyor. Ayrıca FDA'dan çığır açan tedavi statüsü ve FDA onayı alan, ALK+ küçük hücreli dışı akciğer kanserinin tedavisine yönelik bir molekülümüzün de yakın zamanda ülkemizde tıbbin hizmetine sunulmasını bekliyoruz.

KANSERE KARŞI 1'iz

Kansere Karşı 1'iz projesinden bahsedebilir misiniz?

Toplum nezdinde kanser farkındalığı artsa da kanser tedavisinde psikolojinin oynadığı büyük rol toplumumuz tarafından henüz yeterince anlaşılabilmiş değil. Güçlü bir psikoloji, anlayışlı ve destekleyici bir sosyal çevre kanser tedavisi sürecinde ve sonrasında büyük bir rol oynuyor. Buradan yola çıkarak MetAmazon Derneği ve Europa Donna ile birlikte, kanser tedavisinde psikolojik desteğin önemine dair toplumsal farkındalığı artırmaya yönelik bir iş birliği başlattık. "Kansere Karşı 1'iz" isimli bu girişim, "kansere karşı bir" olarak, bu birliği hastalara hissettirmeyi, böylece onlara hem ruhsal hem bedensel olarak katkı sağlamayı hedefliyor.

Sosyal medyada yüksek sayıda kişiye ulaşarak önemli bir başarı yakalayan proje kapsamında hasta ve hasta yakınlarının yer aldığı farkındalık filmi ve uzman onko-psikologlar tarafından hazırlanan videolar sosyal medyada toplam 12 milyon kişiye erişti. Farkındalık filmi

kapsamında, gerçek kanser hastaları ve yakınları hastalık sürecinde psikolojik destek konusunda yaşadıkları tecrübeleri anlattı. Gerçek hasta hikâyelerinden yola çıkılarak çekilen film, tüm kamuoyu tarafından büyük bir ilgiyle sahiplenildi ve sosyal medyada çok yüksek paylaşım rakamlarına erişti.

Ayrıca derneklerle gerçekleştirilen iş birliği neticesinde, kanser hastaları ve yakınlarının hastalık sürecinde psikolojik destekle ilgili en çok merak ettikleri sorular ve konular anket yöntemiyle toplandı ve uzman onko-psikolog Elçin Biçer tarafından yanıtlandı. Bu kapsamda 16 adet uzman bilgilendirme videosu hazırlandı.

Hazırlanan tüm videoların tüm hasta ve hasta yakınlarının en kolay şekilde erişimine açık olabilmesi için sosyal medyada Novartis Youtube

"Toplum nezdinde kanser farkındalığı artsa da kanser tedavisinde psikolojinin oynadığı büyük rol toplumumuz tarafından henüz yeterince anlaşılabilmiş değil. Güçlü bir psikoloji, anlayışlı ve destekleyici bir sosyal çevre kanser tedavisi sürecinde ve sonrasında büyük bir rol oynuyor."

hesabı altında "Kansere Karşı 1'iz" kanalına yüklenecek bir bilgi bankası oluşturuldu. 360 derece iletişim hedefiyle planlanan kampanya kapsamında; İstanbul ve Ankara'da en sık ziyaret edilen AVM'ler, metro durakları, metrobüsler gibi yoğun ziyaretçi akışının olduğu dış mekanlar tercih edildi. Basın çalışmalarıyla birlikte toplamda 25 milyon kişiye ulaşma başarısını gösteren "Kansere Karşı 1'iz" kampanyası böylece, onkoloji alanının bugüne kadarki en

yüksek katılımlı kampanyası oldu. Projemizin bu kadar fazla sayıda insana ulaştığını görmek bizleri son derece mutlu ediyor. Bundan sonraki dönemde de Novartis Onkoloji'de kanser ve ilişkili hastalıkları olan hastaların hayatlarını değiştirmeye ve iyileştirmeye yardımcı olabilmek için yenilikçi ilaçlar keşfetmeye devam ederken, hastaların ihtiyaç duyduğu desteği sağlamak için bütün paydaşlarla iş birliği içinde olmaya da devam edeceğiz.